

ЗВІТ

міського голови Ніжина
Олександра Кодоли

2023

Фінансовий стан громади

Бюджет Ніжинської міської територіальної громади на 2023 рік затвердженого рішенням Ніжинської міської ради від 7 грудня 2022 року. Заплановано доходи в 571 мільйон 531 тисячу гривень, видатки – 471 мільйон 943 тисячі гривень.

Доходи 571 531,8 тис. грн

Видатки 471 943,9 тис. грн

У 2023 році Уряд увів у дію низку нововведень та змін до податкового та бюджетного законодавства стосовно зменшення податкового навантаження та відтермінування обов'язкових платежів. Для платників податків ці пільги сприятливі, але для місцевих бюджетів це означає лише втрату частини доходів та нестабільне надходження іншої їх частини.

Так, 11 квітня 2023 року ухвалено Закон України №3050-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищенню чи пошкоджене нерухоме майно», яким платники цих податків звільнені від їх сплати на 10 місяців, 1 рік та 2 роки залежно від видів суб'єктів і об'єктів оподаткування. В результаті цих змін очікувані втрати власних доходів бюджету Ніжинської МТГ складуть 92,2 млн грн.

Незважаючи на зміни до податкового та бюджетного законодавства, в умовах воєнного стану бюджет Ніжинської міської територіальної громади за 9 місяців 2023 року виконаний на 119,5%, зараховано до бюджету 623 842,7 тис. грн податків і зборів. Порівняно з відповідним періодом 2022 року доходи збільшилися на 105 889,9 тис. грн за рахунок збільшення власних доходів бюджету на 113 420,8 тис. грн.

Фінансовий стан громади

Надходження по податкам і зборам за 9 місяців 2023 року склали 485 690,7 тис. грн (116,5% до плану).

Додатково отримано 68 919,2 тис. грн.

Зростання порівняно з минулим роком – 18%.

За 9 місяців 2023 року 3 469,9 тис. грн склали надходження у межах програм допомоги урядів іноземних держав, міжнародних організацій та донорських установ.

Перевиконання планових показників звітного періоду по доходах забезпечене за рахунок:

- надходжень податку та збору на доходи фізичних осіб на 64 378,2 тис. грн, або на 23,1%;
- надходжень акцизного податку на 11 472,5 тис. грн, або на 85,4%;
- надходжень єдиного податку на 3 202,0 тис. грн, або на 8,4%.

Основним доходним джерелом бюджету є податок на доходи фізичних осіб (питома вага - 70,7%).

За 9 місяців 2023 року надійшло 343 442,5 тис. грн.

! Із 1 жовтня 2023 року ПДФО на грошове забезпечення військовослужбовців, співробітників правоохоронних органів та ДСНС вилучено з місцевих бюджетів. Бюджет Ніжинської громади зазнав відчутних втрат, сума недоотриманих надходжень сягнула 37,2 млн грн.

Вагомим джерелом надходжень до бюджету є плата за землю (питома вага - 11%). За 9 місяців 2023 року плата за землю поповнила бюджет громади на 53 565,3 тис. грн.

! Водночас у зв'язку зі змінами до податкового законодавства надходження по платі за землю значно зменшилися. За 9 місяців 2023 року – на 16 110 тис. грн.

Підтримка обороноздатності України та ЗСУ

Наша громада з початку повномасштабного вторгнення країни-терориста росії **24 лютого 2022 року** системно підтримує обороноздатність країни та допомагає ЗСУ.

**Понад 116
млн грн**

уже профінансовано бюджетом Ніжинської громади на видатки, пов'язані з воєнним станом.

- Прямі трансферти на ЗСУ (підтримка військових частин) – 42 392,6 тис. грн.
- Заходи оборони громади та мобілізаційні заходи – 29 744,5 тис. грн.
- Матеріально-технічне забезпечення військових підрозділів ЗСУ, Національної гвардії, ТРО та національного спротиву – 8 822,2 тис. грн.
- Облаштування захисних споруд цивільного захисту – 20 893,2 тис. грн.
- Забезпечення соціального захисту військовослужбовців та членів їх родин (допомога на реабілітацію, допомога сім'ям загиблих, пільги на послуги ЖКГ) – 3 724,2 тис. грн.
- Підтримка правоохоронних органів у забезпеченні правопорядку під час воєнного стану – 2 709,6 тис. грн.
- Заходи, пов'язані з воєнним станом (підтримка внутрішньо переміщених осіб та мешканців громади, які постраждали внаслідок російської агресії та інші заходи) – 7 724,9 тис. грн.

30 авто

передано громадою на обороноздатність держави та Збройним Силам України

47 дронів

Тільки за 2023 рік закуплено коштом бюджету громади 40 дронів відповідно до запитів військових частин, де несуть службу ніжинці.

599,5 тис. грн

спрямовано на нову бюджетну програму підтримки волонтерства Ніжинської громади у 2023 році.

Безпека населення

З моменту повномасштабного вторгнення ворога на територію України Ніжинська громада першою в області розпочала системну роботу з будівництва та облаштування споруд цивільного захисту (сховищ та укриттів). За цей час видатки бюджету громади склали 20 893,2 тис. грн.

У 2023 році до переліку укриттів додано 18 нових об'єктів. Загальна їх кількість на сьогодні 157 (95 – найпростіших, 54 – протирадіаційних і 8 – сховищ). Із них лише 14 укриттів потребують облаштування.

**У 2023 році за 9 місяців на облаштування захисних споруд
спрямовано 3 241,9 тис. грн.**

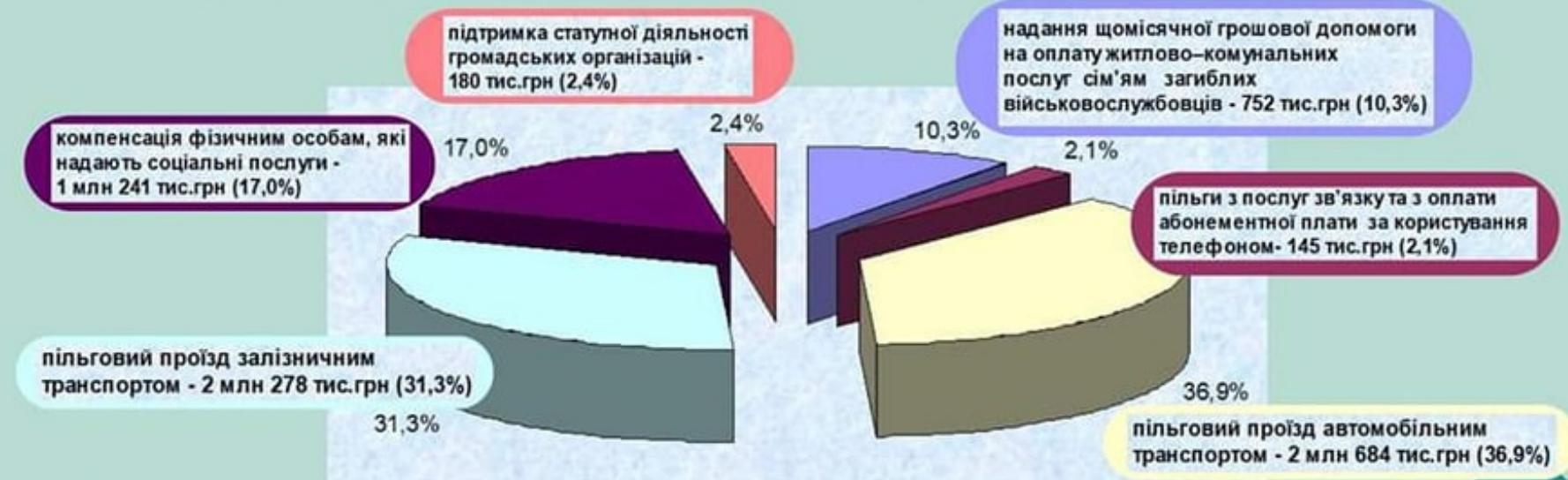
Облаштування сховищ дало змогу відновити роботу в очному форматі 9 закладів дошкільної освіти, які на сьогодні відвідують 846 вихованців, що складає 69% від потреби (на початок року працювало 2 заклади і 2 структурних підрозділи, які приймали 315 дітей, 20%). 31 вересня 2023 року 8 закладів (53%) загальної середньої освіти здійснюють освітній процес в очній формі, бо мають власні укриття (минулого навчального року онлайн-навчання було лише в 3-х закладах).

За 9 місяців 2023 року коштом бюджету громади профінансовано ремонт 14 укриттів у багатоквартирних будинках міста на майже 2 млн грн. До кінця року завершиться ремонт ще мінімум 4-х укриттів на суму майже 800 тис. грн. (відповідні рішення вже ухвалені).

Підтримати всіх, хто потребує допомоги

У складних умовах збройної агресії російської федерації проти нашої держави в Ніжинській громаді забезпечно соціальну підтримку найбільш вразливих категорій населення і не допущено зниження соціальних стандартів та гарантій.

Тільки з бюджету громади за 9 місяців спрямовано 7 280 тис. грн на заходи соціальної підтримки населення.

У 2023 році щомісячна грошова допомога на послуги ЖКГ за рахунок місцевого бюджету сім'ям загиблих захисників України збільшилася на 400 грн і на сьогодні складає 1000 грн на одного члена сім'ї.

Соціальними послугами Територіального центру соціального обслуговування та Ніжинського міського центру соціальних служб охоплено 4137 осіб.

Створено іноваційний сервіс "Мобільна соціальна служба з обслуговування на дому, паліативного догляду та натуральної допомоги" (автомобіль, укомплектований спеціальним інвентарем та обладнанням для надання послуг людям, які не здатні до самообслуговування).

Реалізовано проект "Соціальна пральня" для задоволення потреб соціально незахищених верств населення у послугі прання.

Міжнародна співпраця і проекти

За 9 місяців 2023 року вартість залученої позабюджетної грантової та матеріально-технічної допомоги сягає понад **54,5 млн грн**. Географія залученої допомоги: США, Японія, Німеччина, Канада, Латвія, Литва, Бельгія, Франція, Швейцарія, Фінляндія.

США (USAID та Global Communities)
11 332,681 тис. грн

Уряд Японії та організації
12 601,183 тис. грн

GIZ (Німеччина)
10 536,240 тис. грн

ПРООН та інші фонди ООН
9 545,711 тис. грн

Українські донорські організації
4 529,317 тис. грн

Уряд Швейцарії
3 800,000 тис. грн

Іноземні міста-побратими Ніжина
2 630,977 тис. грн

Французькі фонди
1 334, 244 тис. грн

У 2023 році реалізовані та в процесі реалізації 20 проектів:

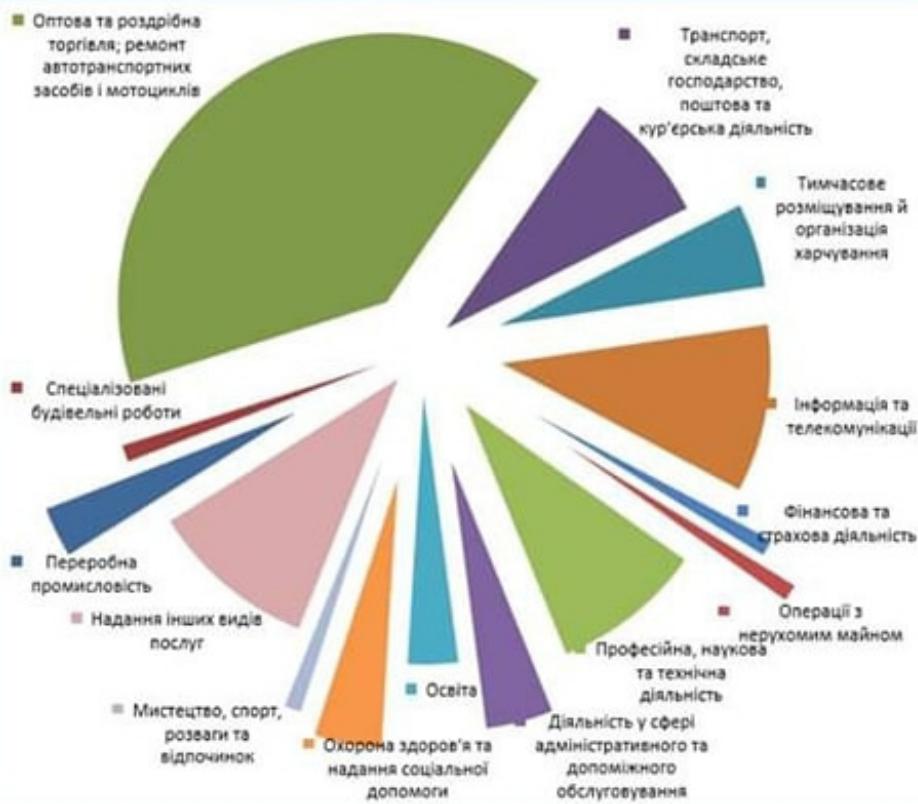
- 4 проекти посилення спроможності громади;
- 2 проекти енергоменеджменту та енергоефективності;
- 5 проєктів, спрямованих на покращення медичних послуг, медичної та соціальної реабілітації;
- 5 проєктів, спрямованих на соціальну інтеграцію та адаптацію;
- 2 проекти, спрямовані на підтримку локального бізнесу;
- 2 проекти, спрямовані на підтримку освітнянької сфери.

У 2023 році Ніжин став містом-побратимом для Стейт-Коледжа (штат Пенсільванія, США), Вольфсбургу та Нойштадту (Німеччина). Від початку повномасштабного вторгнення містами-побратимами Ніжина стали 8 міст.

Сприяння розвитку підприємництва

На території Ніжинської громади на 1 липня 2023 року зареєстровано 3563 фізичні особи-підприємці. За 6 місяців 2023 року в громаді зареєстровано 9 юридичних осіб та 263 фізичні особи-підприємця.

Розподіл за сферами економічної діяльності зареєстрованих суб'єктів господарювання за перше півріччя 2023 року.

Незважаючи на воєнний стан, у громаді збільшується мережа сфери надання послуг.

- ◆ Оновлено склад Ради підприємців при Ніжинській міській раді, до неї увійшли 28 представників середнього та малого підприємництва громади. Проведено 9 засідань.
- ◆ Бізнес-спільнота громади залучається до участі в Урядовому проекті "Є-робота". Нині втілюються 5 бізнес-проектів, створено 10 нових робочих місць.
- ◆ За участі Центру підтримки підприємництва громади (Бізнес-хаб) підготовлено та надіслано на розгляд 12 бізнес-проектів для отримання грантів від держави. Центром надано понад 400 консультацій суб'єктам господарювання, надається допомога у складанні грантових заявок, інформування щодо участі у вебінарах, навчанні, грантових програмах.

Житлово-комунальне господарство громади

Виконано роботи на об'єктах:

- Капітальний ремонт дороги по вулиці Свідницька (колишня Сакко і Ванцетті).
- Капітальний ремонт дороги на частині вулиці Віри Смолянчук.
- Грейдерування та відсипка 22 вулиць.
- Поточний ямковий ремонт 22 вулиць.
- Поточний ремонт 8 внутріквартальних доріг.
- Поточний ремонт 9 тротуарів.

Цього року відновлено роботу та фінансування міської цільової програми з капітального ремонту ліфтів у багатоквартирних будинках. З бюджету громади спрямовано майже 2.5 млн грн.

Розширено мережу зовнішнього освітлення вулиць: монтаж та реконструкцію мереж проведено на 55 вулицях міста, встановлено 239 ліхтарів, замінено 180 ліхтарів, змонтовано 16 кілометрів кабелю.

Коштом бюджету громади закуплено обладнання та спеціалізовану техніку для комунальних підприємств: КП "НУВКГ", КП "ВУКГ" та КП КК "Північна".

У межах реалізації проектів USAID DOBRE (США) Ніжинська громада отримала обладнання для комунальних підприємств на суму понад 5 млн грн.

У громаді вперше реалізуються два масштабні проекти з енергоменеджменту та енергоефективності:

- ◆ "Будівництво мережевої сонячної електростанції для власного споживання електричної енергії КП "Ніжинське управління водопровідно-каналізаційного господарства";
- ◆ "Підвищення енергетичної безпеки Ніжинського міського пологового будинку та встановлення гібридної сонячної станції з накопичувачами".

Освіта

У структурі видатків бюджету громади фінансування галузі освіти посідає чільне місце – 46,5%. За 9 місяців освіта профінансована на майже **214,2 млн грн.**

У Ніжині 35 закладів освіти

15 закладів та 3 структурні підрозділи дошкільної освіти. В новому навчальному році 10 закладів дошкільної освіти (в тому числі 3 структурні підрозділи) працюють очно – 892 вихованця. Станом на 1 жовтня 193 дитини (23%) забезпечені харчуванням коштом бюджету громади.

15 закладів загальної середньої освіти. Нині освітній процес в очній формі здійснюють 10 закладів. 31 жовтня 930 учнів забезпечені гарячими сніданками за рахунок коштів бюджету громади. Кількість таких учнів уточнюється і доповнюється щомісяця.

Послуги позашкільної освіти надають 2 заклади та 1 структурний підрозділ, у яких отримують позашкільну освіту 1811 вихованців.

Станом на вересень загальну освіту здобувають 76 учнів з особливими освітніми потребами. Інклюзивне навчання організовано у 26 класах 8 навчальних закладів. 38 учнів мають педагогічний патронаж.

У 2023 році відкрито перший "Клас безпеки" на базі Ніжинської гімназії № 2. Сучасне забезпечення класу дає змогу проводити навчання учнів громади правил пожежної та мінної безпеки, цивільного захисту, алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, формувати навички надання домедичної допомоги.

Культура

**На функціонування культурної галузі громади з місцевого бюджету виділено
понад 10 млн грн.**

- ◆ В умовах повномасштабної війни повністю збережена мережа закладів позашкільної мистецької освіти громади та контингент їх учнів. У закладах продовжують діяти 49 творчих колективів. Коштом бюджету громади зміцнено матеріально-технічну базу 2-х мистецьких закладів, надавалася допомога для забезпечення участі ніжинських колективів у міжнародних конкурсах та фестивалях.
- ◆ Ніжинська бібліотечна система поповнила книжковий фонд на 300 нових примірників книг. Лише за 8 місяців 2023 року зареєструвалося 14,7 тис. нових читачів.
- ◆ Іде робота над створенням музейної експозиційної зали – Зали пам'яті, присвяченої подіям 2013-2023 років. Ніжинським краєзнавчим музеєм розроблено та оформлено 14 туристичних маршрутів містом. Тільки за 8 місяців цього року наше місто відвідали 7500 туристів.

На вшанування пам'яті ніжинців, які полягли захищаючи волю і незалежність України, в центрі міста перед собором Всіх Святих, відкрито Алею Героїв.

Встановлено 19 меморіальних дощок на навчальних закладах та приватних будинках.

Силами мистецьких колективів громади проведено понад 50 культурно-мистецьких заходів на підтримку ЗСУ, зібрано понад 750 тис. грн. Працівниками Будинку культури виготовлено понад 1500 окопних свічок, 7 маскувальних сіток, сотні устілок для взуття.

Медицина

**Галузь охорони здоров'я профінансована міським бюджетом на суму
понад 39 млн грн.**

Коштом бюджету громади:

- ◆ 100 % забезпечується сплата комунальних платежів усіх медичних закладів громади;
- ◆ придбано медичне обладнання на суму майже 430 тис. грн, у т.ч.:
  - для міської лікарні - на суму майже 280 тис. грн;
  - для стоматологічної поліклініки - на 150 тис. грн;
- ◆ забезпечене безоплатне та пільгове забезпечення лікарськими засобами окремих груп населення та пациентів за окремими категоріями захворювань на загальну суму понад 2 млн грн.

Партнерські відносини з міжнародними організаціями та проектами сприяють активному розвитку медичних закладів громади та виходу на новий сучасний рівень якості надання медичних послуг.

Завдяки нашим друзям із Німеччини та США реалізовуються:

- проект створення кол-центру у КНП «Ніжинська центральна міська лікарня імені М. Галицького», що покращить надання медичних послуг. Сума отримана від міжнародних донорів - 6,5 млн грн;
- проект «Спеціальна програма підтримки Східної України / EU4Resilient Regions», який співфінансується Європейським Союзом, забезпечив обладнання гінекологічного кабінету Ніжинського пологового будинку. Нове, сучасне обладнання допоможе надавати якісну медичну допомогу як жителькам громади, так і жінкам ВПО. Вартість отриманої допомоги - майже 118,3 тис. грн;
- проект USAID DOBRE «Закупівля обладнання для Ніжинського пологового будинку». Міжнародними партнерами передано сучасне медичне обладнання на майже 2 млн грн.

У межах Програми розвитку ООН Центр первинної медико-санітарної допомоги (сімейні лікарі) отримав 10 комплектів сучасного медичного обладнання, що забезпечує оперативне діагностування захворювань. Обладнання отримано на загальну суму понад 1,4 млн грн.

Робота з громадою

За цей період міський голова провів 52 прийоми громадян, було прийнято 601 жителя міста.

Основні теми звернень:

- ремонт дорожнього покриття вулиць (більшість);
- благоустрій територій;
- облаштування укриттів у житлових будинках і навчальних закладах;
- надання житла;
- облаштування індивідуального опалення;
- питання соціального захисту (недієздатних осіб, осіб з інвалідністю) та надання матеріальної допомоги;
- пропозиції щодо облаштування зон відпочинку та скверів;
- сприяння у працевлаштуванні.

Станом на 02.10.2023 року до виконавчого комітету Ніжинської міської ради надійшло 3357 звернень громадян.

Матеріальну допомогу надано:

- ◆ на лікування 232 жителям Ніжинської територіальної громади;
- ◆ на реабілітацію 125 учасникам АТО/ООС;
- ◆ 89 членам сімей загиблих учасників антитерористичної операції на Сході України, військовослужбовців Збройних сил України, Національної гвардії України, територіальної оборони Ніжинської територіальної громади та родині загиблого воїна-афганця.

Спорт

Видатки бюджету громади на галузь фізичної культури та спорту склали майже 15 млн грн.

- ◆ Забезпечено збереження мережі спортивних закладів та об'єктів громади, утримання їх у належному стані.
- ◆ У 2023 році було проведено 65 спортивних заходів: 41 навчально-тренувальний збір, 16 загальноміських спортивних заходів із різних видів спорту. Спортсмени міста взяли участь у 21 змаганні всеукраїнського та міжнародного рівня.

З метою забезпечення сприятливих умов для розвитку різних видів спорту та формування здорового способу життя проведено ремонтні роботи та облаштування боксерської зали, роздягалень та душової кімнати спортивного комплексу "Зірочка".

Виконані роботи з поліпшення спортивної інфраструктури:

- реалізовано низку заходів у межах соціального проекту "Активні парки – локації здорової України";
  - ДЮОСШ закуплено татамі, турніки, електростанцію;
  - поточний ремонт спортивних майданчиків громади.